

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

KLASA IV

Ocena końcowa jest wypadkową ocen częściowych, które uczeń otrzyma w ciągu roku szkolnego.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach pozalekcyjnych,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji, 72
- posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,

OCENA DOBRA

Uczeń:

- w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
 - w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,

- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy,

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,
- ma kłopoty z techniką czytania,
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- wykazuje się niechęcią do nauki,
- nie angażuje się w pracę grupy.

KLASA V

Uczeń otrzymuje ocenę:

celującą, gdy:

- osiągnął wszystkie standardy i określone nimi sprawności o charakterze polonistycznym
- systematycznie, rzetelnie i z dużym zaangażowaniem pracował podczas zajęć języka polskiego oraz w domu, przygotowując się do lekcji;
- wykazuje aktywność i pomysłowość twórczą;
- poprawnie wykonywał większość prac dodatkowych zleczanych przez nauczyciela;
- samodzielnie rozwiązywał problemy pojawiające się w edukacji polonistycznej ;
- przyczynia się do podniesienia poziomu wiedzy i umiejętności innych uczniów poprzez działanie w grupach wsparcia uczniowskiego;
- przejawia zainteresowanie przedmiotem i przedstawia zagadnienia w ciekawy sposób ;
- ma duży zasób leksykalny języka, w swoich wypowiedziach biegle posługuje się terminami językowymi i teoretycznoliterackimi oraz stosuje różnorodne konstrukcje składniowe.

bardzo dobrą, gdy:

- opanował treści i problemy objęte programem nauczania;
- był systematyczny i samodzielny w pracy na lekcji i w domu;
- cechował się aktywnością na zajęciach;
- rozwiązywał zadania i problemy o znacznym stopniu trudności ;
- terminowo wywiązywał się z zobowiązań;
- wykorzystuje znajomość materiału języka polskiego w nauce innych przedmiotów i życiu pozaszkolnym;
- biegle posługuje się różnymi sposobami gromadzenia informacji (korzysta z różnych źródeł);
- pisze poprawnie pod względem ortograficznym ;
- na ogół nie popełnia błędów interpunkcyjnych ;

- czyta poprawnie pod względem technicznym, stosując się do znaków interpunkcyjnych i świadomie modulując głos.

dobrą, gdy:

- był systematyczny, terminowo wywiązywał się z zadań;
- bywał aktywny;
- formułuje wypowiedzi pisemne i ustne, popełniając niewielką ilość błędów językowych;
- na ogół nie popełnia błędów ortograficznych;
- opanował umiejętności umiarkowanie trudne, złożone, mniej przystępne niż zaliczone do wymagań podstawowych;
- ma dobrą znajomość treści i zagadnień materiału programowego;
- samodzielnie rozwiązywał większość problemów literackich i językowych;
- wykonywał nietypowe zadania praktyczne i teoretyczne;
- uczestniczył w projektach edukacyjnych (np. tworzył różnorodne prezentacje, projekty; wystaw, realizował krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych).

dostateczną, gdy:

- samodzielnie rozwiązywał problemy językowe i literackie o niewielkim poziomie trudności, łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego;
- opanował wiadomości i umiejętności na poziomie podstawowym, określonym przez podstawę programową;
- stosował wiadomości w sytuacjach typowych;
- przyswoił proste, uniwersalne umiejętności, często powtarzające się w procesie nauczania ;
- stosuje się do poznanych zasad ortograficznych, ale nie zna wyjątków i pisowni tradycyjnej ; - czyta poprawnie pod względem technicznym § rozumie tekst po cichej lekturze ;
- bywał nieprzygotowany do zajęć ;
- czasami pracuje samodzielnie;
- rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji.

dopuszczającą, gdy:

- opanował wiadomości i umiejętności z zakresu wymagań koniecznych;
- nawet najprostsze zadania wykonywał przy pomocy nauczyciela lub innego;
- opanował umiejętności praktyczne, przydatne życiowo;
- przyswoił treści niezbędne w dalszej edukacji – bazowe;
- ma niewielką znajomość treści i problemów materiału programowego;
- słabo czyta pod względem technicznym, ale rozumie przeczytany tekst;
- popełnia liczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne;
- zna kilka terminów literackich i gramatycznych, ale nie umie tej wiedzy wykorzystać;
- w miarę systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy.

KLASA VII

OCENA CELUJĄCA

- otrzymuje uczeń , którego wiedza i umiejętności wykraczają poza obowiązujący program nauczania.
- twórczo oraz samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
 - proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza materiał programowy,
 - opanował wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej dla uczniów klasy VII,
 - samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
 - czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je,
 - nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości,
 - jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne oraz cechują się dojrzałością myślenia,
 - tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi , poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,

- z powodzeniem bierze udział w konkursach przedmiotowych i literackich na szczeblu rejonowym, wojewódzkim, krajowym,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,

OCENA BARDZO DOBRA

otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiadomości i umiejętności przewidziany programem nauczania dla uczniów klasy VII.

- sprawnie posługuje się w wypowiedziach różnorodnymi środkami językowymi (leksykalnymi, składniowymi), słownictwem o zabarwieniu emocjonalnym.
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie,
- podejmuje próby interpretacji, jest świadomym odbiorcą dzieła literackiego, filmowego czy teatralnego,
- bezbłędnie dokonuje analizy utworu epickiego,
- sprawnie omawia symbolikę utworu, nawiązuje do obyczajowości i tradycji narodowej, wskazuje na jej ciągłość i zmienność, wartości moralne i estetyczne.
- biegle dokonuje przekształceń tekstu literackiego,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- często angażuje się w zadania dodatkowe.

OCENA DOBRA

otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności zapisane w podstawie programowej dla klasy VII,

- podejmuje próby oceny, a także wartościowania problemów i zjawisk dotyczących języka, literatury, kultury,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności,
- potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów,
- wykazuje dobrą znajomość treści omawianych lektur,
- wymienia rodzaje i gatunki literackie, określa ich cechy,
- zna terminy literackie,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- swobodnie wypowiada się o utworze literackim, nazywa własne stany uczuciowe,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,

OCENA DOSTATECZNA

- otrzymuje uczeń, który częściowo opanował wiedzę i umiejętności zapisane w podstawie programowej dla uczniów klasy VII,

- przedstawia treść utworów na podstawie cichego czytania tekstu, określa akcję i jej przebieg, wskazuje monologi i dialogi, rozumie motywy postępowania bohaterów,
- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela, bądź we współpracy z innymi uczniami,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne,
- jego wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- zna i stosuje w stopniu przynajmniej dostatecznym zasady ortografii i interpunkcji,
- samodzielnie posługuje się poznanymi słownikami,
- rzadko aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych,

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

otrzymuje uczeń, który w niewielkim stopniu opanował wiedzę i umiejętności zapisane w podstawie programowej,

- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy,
- nie potrafi samodzielnie przeczytać ze zrozumieniem tekstu literackiego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia dużo błędów, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcji, ale wykazuje chęć do pracy,
- często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej,
- nie pracuje systematycznie,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcjach

OCENA NIEDOSTATECZNA

- otrzymuje uczeń, który nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej ,
- błędnie redaguje swe wypowiedzi, ma słaby zakres słownictwa,
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania tekstu w stopniu zadawalającym,
- ma trudności ze zrozumieniem lektury,
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów,
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega zasad ortograficznych, interpunkcyjnych, językowych, stylistycznych,
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- wykazuje się niechęcią do nauki,
- nie angażuje się w pracę grupy,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnień o elementarnych stopniu trudności.

KLASA VIII

Uczniów obowiązują wiadomości i umiejętności nabyte w klasach IV - VII. (Ocenę wyższą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania ocen niższych – pozytywnych).

OCENA CELUJĄCA

Otrzymuje ją uczeń, którego wiedza znacząco wykracza poza obowiązujący program nauczania. Biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami zarówno w rozwiązywaniu problemów teoretycznych, jak i praktycznych ujętych w programie nauczania oraz wynikających z podstawy programowej. Kreatywnie, samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania. Proponuje rozwiązania oryginalne, wykraczające poza materiał programowy. Jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia. Nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości. Bierze udział w konkursach (literackich, ortograficznych, teatralnych lub innych); osiąga w nich sukcesy w szkole i poza szkołą. Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych. Prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny.

OCENA BARDZO DOBRA

Kształcenie literackie i kulturowe.

Uczeń:

- bezbłędnie rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat,
- określa wszystkie cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i klasyfikuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju,
- świadomie posługuje się terminami: pamiętnik, tren, epepeja; potrafi wymienić ich cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich,
- rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, alegorię i poprawnie określa ich funkcje,

- zna pojęcie ironii; rozpoznaje ją w tekście oraz określa jej funkcje,
- właściwie wskazuje w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji,
- samodzielnie określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,
- w swoich poprawnych językowo i komunikatywnych wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich, by odwołać się do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji

Odbiór tekstów kultury.

Uczeń:

- prawidłowo wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego,
- poprawnie porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie,
- samodzielnie i twórczo interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafikę, rzeźbę, fotografię),
- dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i poprawnie określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa,
- rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, felieton, artykuł i właściwie określa ich podstawowe cechy,
- samodzielnie znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.

Kształcenie językowe.

Gramatyka języka polskiego.

Uczeń:

- w większości bezbłędnie wykonuje zadania o dużej skali trudności dotyczące wiadomości i umiejętności z gramatyki opisowej wprowadzonych w klasach programowo niższych (IV-VII); - sporządza wykresy rozbudowanych zdań wielokrotnie złożonych,
- rozumie i właściwie stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu.

Zróżnicowanie języka.

Uczeń:

- dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy),
- wyjaśnia różnice pomiędzy treścią a zakresem wyrazu; różnicuje wyrazy ze względu na ich treść i zakres,
- stosuje sposoby wzbogacania słownictwa,
- rozumie znaczenie homonimów i wyrazów wieloznacznych; potrafi wskazać różnice pomiędzy nimi.

Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń:

- rozumie, na czym polega grzeczność językowa i zawsze stosuje ją w wypowiedziach
- swobodnie wykorzystuje znane normy językowe odpowiednie dla wypowiedzi publicznych.

Ortografia i interpunkcja.

Uczeń:

- bezbłędnie wykonuje zadania o dużej skali trudności dotyczące wiadomości i umiejętności z ortografii i interpunkcji wprowadzonych w klasach programowo niższych (IV-VII);

Elementy retoryki.

Uczeń:

- sprawnie gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi;
- bezbłędnie redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi,
- tworzy poprawną wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami,

- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie,
- poprawnie rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych oraz właściwie określa ich funkcję,
- rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi.

Mówienie i pisanie.

Uczeń:

- tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: podanie, przemówienie, życiorys, CV, list motywacyjny, sprawozdanie z filmu i spektaklu,
- poprawnie formułuje pytania do tekstu,
- dokonuje właściwej interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów.

OCENA DOBRA

Kształcenie literackie i kulturowe.

Uczeń:

- rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat,
- posługuje się terminami: pamiętnik, tren, epopeja, potrafi wymienić ich najważniejsze cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich,
- posługuje się terminami: akt, scena, didaskalia, monolog, dialog,
- zazwyczaj rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm, inwokację i stara się poprawnie określa ich funkcje,
- zna pojęcie ironii i rozpoznaje ją w tekście oraz określa jej podstawowe funkcje,
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,
- w swoich poprawnych językowo i komunikatywnych wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich.

Odbiór tekstów kultury.

Uczeń:

- zazwyczaj wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego,
- stara się porządkować informacje w zależności od ich funkcji w przekazie,
- w większości samodzielnie interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafikę, rzeźbę, fotografię),
- wskazuje różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i poprawnie wskazuje główne funkcje tych rodzajów piśmiennictwa,
- w większości przykładów rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, artykuł, felieton i właściwie określa ich podstawowe cechy.

Kształcenie językowe.

Gramatyka języka polskiego.

Uczeń:

- poprawnie wykonuje zadania o średniej skali trudności dotyczące wiadomości i umiejętności z gramatyki opisowej wprowadzonych w klasach programowo niższych (IV-VII);
- tworzy wykresy wypowiedzi wielokrotnie złożonych,
- dostrzega realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu,
- właściwie stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguł akcentowania w języku polskim.

Zróżnicowanie języka.

Uczeń:

- zazwyczaj dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy, gwara),
- stosuje sposoby wzbogacania słownictwa,

- wskazuje w tekście homonimy i wyrazy wieloznaczne (w większości przykładów).

Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń rozumie, na czym polega grzeczność językowa i zawsze stosuje ją w wypowiedziach.

Ortografia i interpunkcja.

Uczeń:

- bezbłędnie wykonuje zadania o średniej skali trudności dotyczące wiadomości oraz umiejętności z ortografii i interpunkcji wprowadzonych w klasach programowo niższych (IV-VII).

Elementy retoryki.

Uczeń:

- sprawnie gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,
- tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami,
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi,
- w większości rozpoznaje środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych,
- potrafi wskazać manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi.

Mówienie i pisanie.

Uczeń:

- tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: podanie, przemówienie, życiorys, CV, list motywacyjny, sprawozdanie z filmu i spektaklu
- stara się właściwie interpretować głosowo czytane i wygłaszane teksty.

OCENA DOSTATECZNA

Kształcenie literackie i kulturowe.

Uczeń:

- zna pojęcia : liryka, epika , dramat - określa niektóre cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i klasyfikuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju,
- zazwyczaj poprawnie posługuje się terminami: pamiętnik, tren, epepeja, umiając wymienić ich podstawowe cechy,
- zna pojęcie ironii,
- z pomocą nauczyciela określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,
- w swoich wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich.

Odbiór tekstów kultury.

Uczeń:

- w większości poprawnie wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego,
- stara się samodzielnie interpretować dzieła sztuki (obraz, grafikę, rzeźbę, fotografię),
- wskazuje niektóre różnice pomiędzy literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką,
- zazwyczaj rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, felieton, artykuł.

Kształcenie językowe.

Gramatyka języka polskiego.

Uczeń:

- poprawnie wykonuje zadania o niewielkiej skali trudności dotyczące wiadomości i umiejętności z gramatyki opisowej wprowadzonych w klasach programowo niższych (IV-VII);
- tworzy wykresy zdań wielokrotnie złożonych (łatwiejsze przykłady),
- zna zasady akcentowania w języku polskim i potrafi wskazać niektóre wyjątki od reguł.

Zróżnicowanie języka.

Uczeń:

- dostrzega zróżnicowanie słownictwa,
- stosuje sposoby wzbogacania języka,
- rozpoznaje homonimy.

Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stara się ją stosować.

Ortografia i interpunkcja.

Uczeń:

- wykonuje zadania o niewielkiej skali trudności dotyczące wiadomości oraz umiejętności z ortografii i interpunkcji wprowadzonych w klasach programowo niższych (IV-VII).

Elementy retoryki.

Uczeń:

- gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,
- zazwyczaj tworzy poprawną wypowiedź, stosuje kompozycję odpowiednią dla danej formy gatunkowej,
- umieszcza akapity w tworzonych wypowiedziach pisemnych,
- zna pojęcia argument i przykład, jednak nie zawsze je odróżnia,
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, czasami uzasadnia własne zdanie,
- poprawnie rozpoznaje środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych.

Mówienie i pisanie.

Uczeń:

- tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: podanie, przemówienie, życiorys, CV, list motywacyjny, sprawozdanie,
- poprawnie formułuje pytania do tekstu

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Kształcenie literackie i kulturowe.

Uczeń:

- z pomocą nauczyciela rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat i potrafi podać przykłady każdego z nich,
 - według wskazówek nauczyciela rozpoznaje w tekście literackim symbol,
 - rzadko w swoich wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich.
- Odbiór tekstów kultury.

Uczeń:

- zgodnie z sugestiami nauczyciela wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego,

- pomocą nauczyciela interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafikę, rzeźbę, fotografię),
- potrafi odróżnić literaturę piękną od tekstów nieliterackich.

Kształcenie językowe.

Gramatyka języka polskiego.

Uczeń:

- z pomocą nauczyciela wykonuje zadania o niewielkiej skali trudności dotyczące wiadomości i umiejętności z gramatyki opisowej wprowadzonych w klasach programowo niższych (IV-VII);
- rozpoznaje wypowiedzenia wielokrotnie złożone,
- zna podstawowe zasady akcentowania w języku polskim

Zróżnicowanie języka.

Uczeń:

- z pomocą nauczyciela dostrzega zróżnicowanie słownictwa.
- odróżnia język ogólnonarodowy od gwary.

Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stara się ją stosować w wypowiedziach.

Ortografia i interpunkcja.

Uczeń:

- pod kierunkiem nauczyciela wykonuje zadania o niewielkiej skali trudności dotyczące wiadomości oraz umiejętności z ortografii i interpunkcji wprowadzonych w klasach programowo niższych (IV-VII).

Elementy retoryki.

Uczeń:

- przy pomocy nauczyciela gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,
- zgodnie ze wskazówkami nauczyciela tworzy wypowiedź; stosuje kompozycję odpowiednią dla danej formy gatunkowej,
- zazwyczaj umieszcza akapity w tworzonych przez siebie wypowiedziach,
- z pomocą nauczyciela formułuje własne zdanie na określony temat.

Mówienie i pisanie.

Uczeń:

- według wskazówek nauczyciela tworzy poprawne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: podanie, przemówienie, życiorys, CV, list motywacyjny, sprawozdanie,
- formułuje pytania do tekstu.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Otrzymuje ją uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą. Poziom jego wiadomości i umiejętności objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy VIII uniemożliwia osiągnięcie celów polonistycznych. Nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności.

nauczyciel
Renata Sudelska